

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Dumineca.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Dumineca Floriilor ...

Sărbătoare mareală și frumoasă, pe care Sf. Evangelist Matei o descrie atât de la înțeles, încât fiecare creștin poate să vadă cu ochii sufletului său intrarea triumfală a Dumnezaescului Răscumpărător în cetatea pompoasă a Ierusalimului.

Spune Sf. Evangelist că Isus a venit într'un sat numit Bithvagi, ceea ce se tâlcuiește casa smochinelor, probabil că în acest sat erau mulți smochini de aceea și-a primit și numirea de Bithvagi, și din aceasta comuna, care era aproape de tot de Ierusalim, a trimis pe doi învățăcei să-i aducă un asin, pe care îl vor afla legat de un gard în satul vecin, ca el pe acest animal blând și de mare folos popoarelor din răsărit, să și facă intrarea pompoasă în Ierusalim.

Ne punem întrebarea oare de ce și-a ales Isus animalul cel mai simplu pentru parada aceasta mare, pentru ce n'a zis să-i aducă un cal frumos și pompos cum avea regele David ori regele Solomon, cari erau admirați de supușii lor pentru pompa cu care să prezenta totdeauna înaintea poporului? Isus nimica n'a făcut asemenea domnitorilor lumești, el a spus-o în repețite rânduri, că el nu vrea să domnească ca regii din lumea aceasta, el voiește să întemeieze o împărăție nouă pe pământ,

Impărăția Cerească. Pentru aceasta a venit el în lume, ca să lumineze mințile oamenilor, să cunoască, că ori ce domnie din lumea aceasta se va prebuși — dar împărăția pe care el o vestește nici când nu va avea sfârșit. Iată de ce nu face Isus paradă ca regii lumii acesteia.

Evangelistul spune că la intrare în Ierusalim s'a cutremurat întreaga cetate. E lucru firesc, că cel ce a intrat a fost Stăpânul cerului și al pământului, deci a trebuit să se miște și zidurile Ierusalimului și și sufletele oamenilor din cetatea aceasta.

Isus a fost primit pe ulițele Ierusalimului cu strigătele copiilor „Osana! Bine ieste cuvântat cel ce vine întru numele Domnului“!

La aceste strigăte numai decât ne cugetăm cum a mișcat Dumnezeu sufletele nevinovaților copii, cari fără să fi fost pregătiți sau indemnati de cineva, numai din imboldul dumnezeesc, ies înaintea lui Isus și-i strigă „Osana Fiul lui David“!

Cuvântul *Osana* înseamnă: mântuiește-ne, răscumpără-ne. Iată de ce zic, că luimile copiilor au fost mișcate de Dumnezeu, căci de unde să fie știut acești micuți și nevinovați copilași, să-și exprime dorul de a fi răscumpărați. În aceste momente de fapt puterea lui Dumnezeu a făcut să se știe că cel ce intră e Dumnezaescu Răscumpărător,

care preste câteva zile va începe lucrarea mântuirii sufletului nostru prin vărsarea sângelui prin, zbiciuri, încoronare cu spini și în urmă prin moartea sa sfântă pe lemnul crucii.

Măreața sărbătoare a florilor cu cât mai mult trebuie să ne miște inimile noastre și să dorim mântuirea sufletului nostru mai mult ca copii de odinioară. Și dorul acesta de mântuire să ni-l exprimăm prin fapte bune cari se recer de la noi mai vârtos acum, în aceste sfinte zile a săptămânii mari. Acela care nici în aceste momente nu se hotărăște să strige cu nevinovație Osana, adică măntuiește, pentru acela suferințele lui Isus rămân zădarnice căci sufletul lui este impetrit în păcat.

De ce a murit? ...

În zilele postului mare trebuie să ne gândim la suferințele și la moartea Domnului nostru Isus Hristos. Meditând asupra suferințelor grozave și asupra morții, de care a avut parte Cel mai Sfânt, ar fi de dorit, ca să ne punem întrebarea: „De ce a murit Isus răstignit pe Cruce?”

Azi, dacă privim în jurul nostru, ni se pare, că lumea nu se ocupă de recunoștință datorită bunului Isus. El și-a dat viața pentru noi și noi în loc, ca să-i împlinim, prin viață curată și pioasă, sfânta Lui voință, uităm de jertfa Lui supremă, trăim în păcate și în necredință. Nu vrem să conlucrăm cu dulcele Isus. Căci dacă El, prin moartea Sa, ne-a răscumpărat și prin aceasta ne-a deschis poarta cerului, noi trebuie să muncim, ca să ajungem la această poartă. Inzădar este ea deschisă, dacă noi ne oprim în calea noastră spre cer. Și atunci Isus își poate pune întrebarea despre noi: „De ce am murit pe lemnul crucii, cu moartea cea mai rușinoasă, dacă acești nenorociți nu vreau să se împărtășească în fructele morții mele?”

Când am fost botezați în religia creștină catolică, părinții noștri buni ne-au arătat drumul spre cer. Am și pornit pe această cale, apoi, — când am devenit mai mari, — ne-am oprit. Ce ne-a făcut ca să ne oprim

în mijlocul drumului? Grijele și bucuriile pământești și păcatele noastre.

Multe sunt năcazurile vieții, dar acestea nu trebuie să ne oprească în calea spre cer, sau să ne abată dela drumul drept. Să nu trăim viața noastră, ci să trăim aceea a lui Isus. Și atunci suferințele noastre se vor contopi cu ale Lui și ni se vor părea nesimțite față de suferințele Lui. Și cine n'ar vrea să sufere cu blândul Isus? Acela ar fi asemenea evreilor, cari când a intrat Isus cu glorie în Ierusalim, L-au primit cu osanale și cu flori, ca după cinci zile, când a fost prins și chinuit să strige: „Răstignește-1!”

Și bucuriile vieții ne împiedică adesea, ca să ne îngrijim sufletul. De aceea în toate veseliile noastre, să nu uităm cât de puține bucurii a avut Isus în viața lui și atunci vom ști, că bucuriile pământului nu pot fi scopul nostru.

Păcatul este acel des vâl, care ne împiedică, ca să vedem intrarea cerului. Când trăim în păcate, nu vedem chipul palid al dulcelui Mântuitor răstignit pe Cruce.

De ce a murit Isus pe Cruce? De aceea, ca noi să ne mântuim! De aceea, ca să încunjurăm păcatele! De aceea, ca să ascultăm poruncile bisericii Lui! De aceea, ca să dăm exemplu bun de aproapele nostru! De aceea, ca pe frații noștri, rățaciți pe calea întunericii, să nu-i urmăm în rățacirile lor, ci să-i aducem pe calea cea dreaptă! Iată, așa să răspundem, prin viața noastră la întrebarea: „De ce a murit Isus pe Cruce“?!

Și atunci fiecare picătură de sânge din prea sfintele Rane ale lui Isus, ne va aduce nenumărate daruri și mângăeri și Isus privind-ne n'a trebui să-și pună întrebarea, pentru El cea mai dureroasă: „De ce am murit cu moartea cea mai rușinoasă pe Cruce, de ce, de ce“?

Dr. Irina Berinde

CUMPĂRAȚI

„NOUL TESTAMENT“

tradus și tâlcuit de păr. dr. Bălan
la LIBRĂRIA ASOCIAȚIUNI SIGHET

Piața Unirii No. 25.

Luați pildă dela alții.

În numărul trecut al „Duminecii” s'a atras atenția cititorilor asupra Asociațiunii Generale a Românilor Uniți.

În legătură cu această Asociație țin să amintesc că în străinătate toți catolicii se grupează în astfel de asociațiuni. Noi suntem încă abia la început, pe când asociațiile catolicilor din alte țări au lui trecut de zeci de ani.

În fiecare țară catolică se găsesc câte 2—3 și mai multe asociații catolice, dintre cari fiecare se află într'o continuă stare de înflorire. Aceste asociații le găsim repartizate pentru fiecare categorie de oameni. De exemplu în Italia sunt: 1, Federațiunea Italiană a bărbaiilor catolicii. 2, Societatea tineretului catolic italian. 3, Federațiunea Universitară catolică Italiană. 4, Uniunea feminină catolică italiană. Aceasta din urmă este împărțită în trei ramuri: a) Uniunea doamnelor catolice din Italia. b) Tineretul feminin catolice italian și c) Studentele universitare catolice.

Că ce forță reprezintă aceste societăți o poate vedea ori și cine din următoarele cifre. Uniunea catolică a femeilor italiene are 543,813 membre. Societatea tineretului catolic italian reprezintă peste un milion de membrii. Cu ocaziunea unei manifestățiuni făcute Sflui Părinte Papa s'au prezentat din toată Italia peste 100.000 de tineri catolici. Liga patriotică a femeilor catolice din Franța numără 1200.000 membre. Organizația tineretului catolic german are suma rotundă de 1,420,000 membrii, din care cea mai puternică grupare este a domnișoarelor catolice cu 767,000 membre, vine apoi gruparea tinerilor catolici cu 385,000 membrii, societatea ucenicilor catolici cu 90,000 membrii, și alte societăți de tineri catolici cu 178,000 membrii. Societatea catolică poloneză pentru răspândirea credinței numără 120.000 membri. În America viața catolică este atât de vie încât la congresul Eucharistic din 1926 din Chicago s'au mărtorisit și cuminecat peste un milion de oameni.

Cu un cuvânt catolicii din țările străine se grupează în societăți puternice pentru a da unavânt și mai mare vieții catolice și religioase. Prin societățile acestea se desfășoară o activitate puternică de ajutoare a celor săraci, de luptă împotriva comuniștilor și a imoralității, de incurajare și ajuto-

are a gazetelor și cărților catolice, de apărare și de răspândire a credinței.

Ce bine ar fi, dacă am lua pildă dela catolicii din alte țări. Dacă societatea catolică „Agru” ar găsi un răsunit puternic în sufletele credincioșilor, în curând am putea să întronăm o viață mai religioasă mai creștinească prin ce am ridica mult prestigiul Bisericii noastre în fața celorlalte confesiuni din țară.

Dr. A. Filipciuc.

Biserica și Școala și lumina satelor ...

România, Țara noastră, este țara satelor. Dacă am cutreera în lung și lat cuprinsul ei, am putea să aflăm, că cei mai mulți dintre locuitorii ei, sunt Români, cari locuiesc la țară, prin sate. Ei din moși strămoși au ținut de coarnele plugului, au fost muncitori de pământ, ori au colindat cu băta păstoraască alături de oi, dealurile și munții acestei țări, cum au făcut și Romanii din ținutul muntos al Maramureșului, nefiind pe aici pământ destul și bun de lucrat. În vremurile din bătrâni îi puteai număra pe degete pe acei Români cari știau scrie și citi și numai de câteva zeci de ani încoace s'au aflat în câte într'un sat, acei pușini, cari după ce au isprăvit învățătura din școala satului, să se fi dus la învățătura mai înaltă, la oraș, să iasă „domni” din ei. Așa au umblat vremurile pe atunci. Noi, Romanii din Maramureș, din Ardeal și din celelalte ținuturi de dincoace de Carpați, până la sfârșitul acestui mare războiu din urmă, am fost sub stăpânirea Ungurilor. Iar Ungurii nu și-au bătut capul cu noi, să ne deștepte mintea cu învățătura de carte, pentru că ei au știut, că dacă Romanii se vor deștepta la minte, atunci nu îi vor putea ține supuși sub stăpânirea lor. Pentru că știut este, de când e lumea, niciodată un popor deștept și învățat nu poate să fie asuprit și supus de un alt popor, fără de cele mai multe ori popoarele neînvățate au stat în robia altor neamuri mai învățate. Lucrul acesta l'au înțeles și strămoșii noștri, de aceea a rămas vorba din bătrâni: Ai carte, ai parte și Cine știe carte are patru ochi. Au trecut cam de mult acelea vremuri, când acela era mai luat în

seamă printre Români, care avea oi mai multe și mai frumoase, care avea vite mai multe și de soiuri mai ales, care avea stupi mai mulți, care avea casă mai mare și mai încărcată de vase, de țoale, de cergi, de perini, de fuioare și de alte lucruri de lipsă pe lângă casa omului. Nu-i vorbă și de bunătați de acestea are lipsă omul. Dar s'a putut vedea și în vremea războiului, câtă greutate, năcaz și rușine avea un om, care de pe front, ori dintr'un spital de unde era, nu era în stare din capul lui să trimită o carte acasă, pentru că nu știa scrie.

Dar vremea tace și trece. Lumea înaintea pe zi ce merge și se știe prea bine, — așa că nu trebuie să vin eu să mai arăt, — câte s'au mai întâmplat dela sfârșitul războiului încoace în lumea întreagă. Câte minunății se aud aproape în fiecare zi despre aceea, cum se silesc toate popoarele lumii să-și îndrepte viața, ca să poată trăi mai bine și mai ușor. Multe țări își aduc și își fac mașini și ridică fabrici. Astăzi am sosit la aceea stare, că oamenii pun mașinile să lucreze acele lucruri, pe cari cândva le făceau oamenii cu brațele, adudând din greu.

Războiul cel mare din urmă a dărâmat multe împărății și a ridicat peste dărâmăturile acelor alte neamuri la putere. Acestea neamuri au fost ajutate ca să se ridice din asuprirea a celor, ca să fie, libere, să poată începe și ele după placul lor o altă viață, ca să arate lumii întregi ce pot ele face cu mintea lor. Pentru că știut este, că fiecare popor, numai în țara lui se poate deștepta și ridica, dacă primește învățătură în limba lui pe care o înțelege. Un astfel de popor asuprit a fost și o bună parte din Poporul nostru românesc. Și noi Românii din Maramureș încă neam ținut de Unguri până la 1 Decembrie 1918, de atunci însă adică dela adunarea cea mare dela Alba Iulia la care am fost și noi, ne-am despărțit de Unguri și ne-am alipit pe vecie dela țara fraților noștri din vechiu Regat, așa că astăzi toți Românii ne avem țara noastră românească. Țările mari și puternice ale lumii, ca : Francezii, Englezii, Americanii și Italianii, au știut mai de mult, cum se poartă Ungurii cu noi și au văzut, că așa nu ne merge bine și de aceea s'au învoit și ne-au ajutat și lăsat să ne facem țara pe care o avem acum. Dar popoarele mari ale lumii spun așa : Românii până acum s'au tot plâns, că au fost asupriți de alte

neamuri și de aceea au rămas așa de tare de lume, de aceea sunt așa de lipsiți de învățătură. Să-i lăsam dar de capul lor, să vedem ce sunt în stare să facă ei de ei. Să-i lăsam să-și facă țara lor, în care să vorbească în limba lor, să-și aibă școala lor românească, legile lor românești, dirgătoriile și armata lor condusă de oamenii lor răsăriți dintre Români și să-i vedem dar, ce sunt în stare să facă? Vrednici sunt ei să-și aibă țara lor și cum știu să și-o conducă?

Și atunci dacă astfel stau lucrurile, e limpede, că Țara noastră cu atât va înainta mai mult și cu atât va putea fi mai bine condusă și iarăș cu atât va avea mai mare trecere printre celelalte țări, cu cât va avea cetățeni mai deștepti. Și fiindcă în Țara noastră cei mai mulți cetățeni sunt țărani, iarăș e limpede, că dacă voim ca țara noastră să fie prețuită și să aibă altă „față“, atunci trebuie să începem să luminăm și să deșteptăm pe țărani. Neamul nostru românesc încă și-a avut și în trecut în toate satele și are și acum deșteptătorii lui, aceștia sunt preotul și învățătorul. Preotul pus de Christos Dumnezeu să fie păstorul sufletesc al credincioșilor și care prin îndemnul și învățăturile lui să țină să le conducă sufletele lor la mântuirea vecinică și învățătorul, adică un om pus de Statul nostru care are acea poruncă și învățătură, ca să învețe copiii oamenilor să scrie și să citească și atâta altă învățătură, câtă îi trebuie neapărat unui om ca să se poată „învârti“ în lume și să poată împlini din capul lui unele scrisori și socoteli mai ușoare, pe cari le cere dela el viața cu legăturile ei. Acești doi bărbați aleși au numai dreptul și învățătura de lipsă, ca să poată deștepta și conduce poporul, Preotul ca bărbatul cel mai învățat în toată comuna, e conducătorul sufletelor, slujitorul Bisericei, iar învățătorul prin silința lui învață și deșteaptă mintea copiilor.

(Va urma)

A apărut cea mai efină carte de rugăciuni pentru prunci școlari sub titlul : „*Inchinăciunile Creștinului*“ Prețul 4 Lei. Se poate comanda la Librăria Asociațiunii Sighet Piața Unirii. 25

Despre pocăință.

„Căci lauda noastră aceasta este : mărturia conștiinței noastre, că întru dreptate și întru curăția cea dumnezească am petrecut în lumea aceasta . . . „Așa scrie Sf. Ap. Pavel către Corinteni.“ (II, 1, 13.)

Ce este deci conștiința ?

Știm din legea vechi-e — istoria cea mai veche și autentică a neamului omenesc — că omorând Cain pe fratele său Avel și cunoscând că Dumnezeu știe despre aceasta a zis către Domnul : „Mai mare este vina mea decât să mi-se ierte ! Dela fața ta mă voi ascunde. Si voi geme și tremura pe pământ, și ori cine mă va afla mă va omori.“

Filosofii păgâni au cunoscut deja existența conștiinței. Unul zicea ca are mare putere și asupra celor ce au păcătuit, pentru că aceștia au încontinuu înaintea lor frica de pedeapsă, iar aceia, cari nu au făcut nici un rău, nu au acest simț și sunt liniștiți. Altul zicea : astfel trebuie să trăim ca și când am fi în continuu în fața altora și așa trebuie să gândim că și când cineva ar vedeacugetele noastre și cele mai ascunse. Pentru păcatele tale dela nimeni altul să nu ai frică mai mare decât de tine însuși, pentru că pe alții î-i poți inconjura, însă pe tine însuși nici când.

Sf. Ap. Pavel în cartea lui scrisă către Romani scrie astfel : „Adevăr zic în Hristos nu mint, împreună mărturisind conștiința mea prin Spiritul Sfânt.“ (Romani 9, 1.)

Noi catolicii, știm că conștiința este lucrare dumnezească în noi prin Spiritul Sfânt, pentru a face binele și a inconjura răul. Iar dacă omul în starea lui cea mai inferioară a cunoscut neliniște lăuntrică pentru faptele sale, cu cât mai tare o simte omul cel răscumpărat ?

Să se întrebe fiește care din noi că oare făcând o faptă bună nu simte oare o liniște sufletească fiind indestulit cu sine, ori din contra făcând ceva ce este oprit, ori neglijând ceva, prin care faptă ar fi putut face cuiva ceva bine și nu l'a făcut, oare nu simte o durere oareșcare, pentru ca nu l'a făcut sau pentru că l'a comis dacă i-a fost în puțință să o facă ?

Acest simț, să numește căință. Căință — pocăință — este deci o durere internă ce simte chiar și omul cel mai sălbatic. Acest simț l'au avut și păgânii.

Cunoscând păgânii că au vătămat pe

dumnezeu, i-au adus jertfe jertfind câte toate pentru a recâștiga bunăvoința nenumeraților lor dumnezei.

Cuvântul nostru „Căință“ „pocăință“, penitența se deriva din următoarele cuvintele latinești și anume : ¹⁾ „poena“ înseamna pedeapsă, resplată, rescumpărare, cu ce erau pedepsiți cei făcători de rele ori prin legile dumnezeiești, ori prin cele civile. ²⁾ „Poenitet“ înseamnă : părere de rău a simți o neindestulire, iar ³⁾ „poenitența“ înseamna părere de rău, și facere destul pentru restabilirea legii călcate.

Pocăința — căința — este deci o durere internă pentru ceva faptă ori omisiune. A face pocăință înseamnă a suferi pedeapsă meritată pentru păcate și deodată a medita asupra acelor și a concepe hotărîrea de a se îndrepta.

În sens mai strâns penitența — pocăința — e aceea virtute morală care ne inclină să ne pare rău pentru păcatul făcut, să l'urim din inimă și să ne hotărîm a ne îndrepta viața.

Pocăința ca Sacrament — taină — însemnează Mărturisirea păcatelor, când preotul imputernicit iartă păcatele în locul lui Dumnezeu, dacă păcătosul î-i pare rău de dănsule, de mărturisește toate, și are voie deplină de a face destul pentru ele. Biserica catolică în porunca ei aceste zile nile fixează pentru a face destul pentru păcatele noastre.

Scrisoarea enciclică a sfântului părinte Papa Piu XI. despre adevărata unire religioasă îndreptată către Patriarhi, Primate, Arhiepiscopi, Episcopi și alți Ordinari locali, care în întreaga lume a produs o adâncă impresiune, a apărut în broșură separată cu o precuvântare (Scurtă lămurire) a Preasf. Ep. Mihail Robu al Iașilor și cu un adaus de Rugăciune către Maica Sfântă pentru a obține prin mijlocirea ei întoarcerea bisericilor despărțite la unitatea credinței.

O mică cârticică este aceasta și ar fi de dorit să se găsească în casele tuturor cărturarilor fie de ori ce condițiune. Prețul 4 Lei. Se poate procura la Librăria Asociațiunii Sighet.

Din catehism.

Cap. II. Despre poruncile lui Dumnezeu și ale bisericii.

108. Destul este dacă numai credem?

Ba nu este destul, ci trebuie să ținem și poruncile lui Dumnezeu.

Când a fost Isus dincolo de Iordan în Perea, ieșind din casă în care a binecuvântat copiii, a venit înaintea lui un tânăr oarece bogat, s'a pus în genunchi înaintea lui Isus și l'a întrebat: „Învățătorule bune ce bine voi face ca să am viața de veci?” Iară el a zis lui: „ce-mi zici bun? Nimeni nu este bun, numai unul Dumnezeu. Iară de vrei să intri în viață, ține poruncile.” (Mat. 19, 16, 17.) Întru'n alt loc spune Isus: „Fiul omenesc va veni în mărirea Tatălui cu îngerii lui, și atunci va răsplăti fiește căruia după faptele sale.” (Mat. 16, 27.) Iară Sf. ap. Iacob întreabă: „Ce folos este, frații mei, de ar zice cineva, că are credință, iară fapte nu are? Au poate credința să-l mântuiască?” (Iac. 2, 14.)

De aici reiese acel adăvăr, pe care ne spune acelaș apostol zicând că: „credința, dacă nu are fapte, moartă este întru sine” (Iac. 2, 17.) Prin aceasta conexitate între credință și morală se stabilește aceea legătură, în care este cu neputință de a avea o morală fără credință sau de a crede, fără de a pune morală pe bază a acțiunilor noastre.

Această concepție a făcut din popoare barbare, popoare civilizate. Pretutinderi, unde a fost lăsată să străbată, straturile societăților omenești a transformat viața omului, a familiei și a statelor, ridicându-le, nobilitându-le perfecționându-le, ea a fost aceea, care a curățit moravurile, a adus de o potrivă pace și prosperitate la individ și la colectivitate, și ce roade admirabile de sfințenie au resărit și resar și azi din pământul roditor al acestei morale? Să privim numai șirul nesfârșit al sfinților și martirilor din toate secolile până în zilele noastre, din toate etățile, din toate clasele sociale, din toate sexurile și din toate limbile de pe întreg rotogolul pământului?

De și aceasta concepție a moralei este atât de conveniabilă rațiunii ca și numai mințea sănătoasă, fără revelațiunea dumnezească ajunge la acelaș rezultat, cum vedem aceasta la Aristotel, Platon, Cicero

și alții, ea este totuși punctul de despărțire între concepția creștină catolică, și între concepția alor sute de milioane de oameni cari se zic că sunt creștini, între concepția protestantismului lui Luther și a filosofiei lui Kant.

După învățătura lui Luther individul, subiectul își construiește atât credința cât și morală independentă de ori ce autoritate, independentă de tradiția obiectivă. Singurul obiectiv la Luther este Sfta Scriptură, dară și în această privință este trecut în dreptul absolut al subiectului de a răspunde la întrebarea până unde este în conformitate exegeza dată cu textul Stei Scripturi, din ce rezultă, că în protestantism atât principiul formal cât și cel material al credinței și moralei este bazat în întregime pe individualismul subiectivizat.

Nu este aici locul să dezvoltăm învățătura ereziarhului, în privința îndreptării omului căzut în păcat, este destul să reținem atâta. că după Luther ori cât ar păcătu omul, se îndreaptă prin credință indiferent ce morală ar avea.

Evoluând rațiunea în ordinea ideilor protestante, era inevitabilă o și mai adâncă subiectivizare în materia de credință și morală. A trebuit să se nască întrebarea pentru ce trebuie să credem? cari sunt motivele, ca ne pun în gardă față de o morală? și de unde și prin cine și prin ce se impuse ea?

În mod consecvent răspunsul nu putea să vină decât tot numai dela subiect și din experiența lui individuală? Răspunsul a fost dat în mod sistematic și în înțelesul protestant de filosoful Kant. Însă criticismul lui Kant în domeniul metafizic și în general în filosofia lui, nu este altceva decât subiectivismul lui Luther în domeniul religios, totuși cu aceea deosebire că Kant cum am spus în subiectivizarea credinței și a moralei a mers mai departe ca până unde putea să meargă teologia lui Luther. Kant expune principii, fără de a ține seamă de consecințele ce trebuiau să se producă din momentul, când acele principii au început a influența psihoză masselor omenești.

Discipolii lui Kant au mers și mai departe ca maestrul lor. Kant a dat peste bord Sta Scriptura, însă a reținut trei idei, ca postulate a minții practice: ideia lui Dumnezeu, nemurirea sufletului și libertatea. Discipolii au fost mai consecvenți ca ma-

gistrul și nu au mai recunoscut aceste idei cu toate că Dumnezeu lui Kant nu mai era o realitate obiectivă, nici existența lui nu se poate documenta din rațiune — agnosticismul.

Prin aceasta individualizare a credinței și a moralei ori ce autoritate persistentă este inlaturată, comunitatea religioasă automisată în indivizi, religia însăși devine o afacere a individului, sau cum zic socialistii cu eufemism, o afacere particulară.

Aceasta automisare însă nu se oprește în domeniul metafizic, fără fiind considerat acest proces ca o evoluție a unei conștiințe autonome, ea se aplică în toate raporturile vieții omenești mai cu seamă în organizarea vieții sociale. Nici voarabă nu mai poate să fie de o autoritate impusă de Dumnezeu de o subordonare oarecare a celui inferior superiorului, impusă însăși de natură, sau de respect față de instituțiuni chemate la viață în interesul poporului, fie cine stă în mod absolut independent față de altul: libertate, egalitate, fraternitate — aceasta este lozinca individualizmului, dar tot-odată și strigătul de luptă a revoluției și anarhiei. Așa își urmează anarhia calea pe cărările subiectivismului aristocratic a lui Kant și Luiher.

Lupta sălbatică, care preocupă în zilele noastre spiriturile în întreg domeniul năzuințelor omenești, în religie, corală, știință, artă, politică, economia națională, pasionează și divizează neamul omenesc în două grupări vrajmașe, stând inamice față în față, nu este un ce dislocat, incidental, efemer, ci este o luptă veșnică, condiționată în însuș natura omului liber și în ordinea actuală a lumii.

În lumea spiritelor acest conflict a izbucnit la începutul creațiunii pe chestiunea supunerii și a răsvrătirii față de Dumnezeu și de autoritatea lui, și care conflict a ajuns conform naturei spiritelor pure într-o clipă la deslegare: în privința neamului omenesc — de asemenea în conformitate cu natura lui — a devenit acest conflict normativul evoluției neamului omenesc.

Antiteza, lupta deslănțuită între fiii lui Dumnezeu, și fiii oamenilor precum a zugrăvit aceasta cu atâta măiestrie sf. Augustin în cartea „De civitate Dei” caracterizează întreaga dezvoltare religioasă și morală a omului de înainte de Hristos, iar lupta și mai serioasă s'a pus chiar de Dânsul. De

și El este cu adevărat împăratul păcii el nu a adus pacea, fără sabie. El este sămnul, căruia lumea pururea i-i va contrazice. De la El începând este lozinca: cu Hristos și în contra lui, și așa trebuie să rămână până ce după împlinirea vremurilor, Antihristul nu va fi invins de Hristos și de ai săi.

Nimeni nu-i poate scăpa din vedere, că aceasta luptă este dusă astăzi de o ferocitate ne mai pomenită. Diferențierea orientării sufletești produce separări mai adânci între oameni ca în ori și care altă epocă a omenimei. Lozinca pentru și în contra lui Dumnezeu, pentru și în contra lui Hristos, pentru o subordonare, ori autonomia individuală, sau este fațiș pronunțată sau este în mod mai mult sau mai puțin conștient motivul după care se grupează partidele.

Lupta este inversunată, pentru că armele de atac a sufletelor sunt în urma progresului culturii umane mai perfecționate, pentru că lupta a devenit sistematică, pentru că ambele părți au convingerea că lupta se dă pe viață și moarte, deci o transigare nu mai este cu puțință. Este vorba de cele mai fundamentale și esențiale contraste cari sunt capabile a sepea omenimea.

Așa apare până la claritatea evidenței că ambele tabere, cari în zilele noastre luptă pentru egemonia lumii, una se luptă sub drapelul destructiv, atihristian, protentisant a lui Kant, alta sub drapelul conservativ, mântuitor al bisericii universale catolice.

În aceasta luptă uriașă a lumilor și spiritelor stă pe o parte spiritul individualizmului, al autonomiei și insubordinării, pe de alta: spiritul ascultării, al umilinței și subordonării. Primul este caracterul principal al protestantismului, cel din urma semnul distinctiv al cristianismului și catolicismului. (Gutberlet.)

„De vrei să întri în viață, ține poruncile.” (Mat. 19, 17.)

Poșta redacțiunii. M. on. G. T. Borșa.
Cu mulțumită cvităm suma de Lei 200.

Colaboratorii nostri sunt rugați a-și trimite manuscritele de cu vreme așa, că mai târziu Luni pe la miezăzi să le putem avea la mână.

Programul

serviciilor divine in săptămâna mare la Biserica română gr. cat. din Sighet.

Luni, Marți și Mercuri: in 14, 15 și 19 April crt. dimineața credincioșii se mărturisesc, apoi la Liturgie (ora 10 a. m.) se împărtășesc.

Joi: (in 17 April crt.) dimineața spovedanie, apoi la ora 10 a. m. Liturgie și cuminecare. La orele 6 p. m. Evangeliile sfintelor Patimi (Trastii).

Vineri: (18 April c.) dimineața la orele 5 oficiul ceasurilor. D. m. la orele 4 Mânecarea sfintelor Patimi.

Sâmbătă: (19 April c.) dimineața spovedanie și la orele 10 a. m. sf. Liturgia și cuminecare.

Dumineca: (20 April c. praznicul sfintelor Paști) dimineața la orele 3: Mânecarea sfintei Invieri. la orele 8^{1/2} a. m. sf. Liturgie. D. m. la orele 4 vecernie.

Luni: (21 April c.) la orele 10 a. m. sf. Liturgie, d. m. la orele 4 vecernie.

Marți: (22 April c.) ca și Luni (21 April c.)

Mercuri: (23 April c.) sărbătoarea sfântului Mucenic George ca și Luni (21 April a.)

Sighet, la 10 April 1930.

Oficiul parohial.

Asociațiunea pentru cultura poporului român din Maramureș sub numire de „Biblioteca populară creștină din Maramureș”

până in prezent a scos de sub tipar următoarele cărți de mult folos:

- No. 1. „Marele dar al credinții.” de Părințele dela Bistrița Prețul 6 Lei
- No. 2. „Mărturisirea sau Spovedania” de P. d. B. Prețul 6 Lei
- No. 3. „Duminecile dela Paști până la Rusali” de P. de sub Munte. Preț 6 Lei
- No. 4. „Datorințele Părinților față de copiii lor” de P. d. B. Prețul 4 Lei
- No. 5. „Duminecile după Rusali până la ziua Crucii” Prelucrare de P. de sub Munți Prețul 6 Lei
- No. 6. „Dumnezeu și Preasfânta Treime” Prelucrare de P. d. B. Prețul 6 Lei
- No. 7. „Porunca a șaptea alui Dumnezeu” să nu furi. Prelucrare de P. d. B. Prețul 4 Lei
- No. 8. „Duminecile după ziua Crucii până la Crăciun de Păr. sub M. Pr. 8 Lei
- No. 9. „Duminecile după Crăciun până la Paști” Prelucrare de Păr. de sub Munte. Prețul 10 Lei.
- No. 10. „Datorințele mamelor față de prunci.” Prelucrare de P. d. Bistrița. Preț. 4 Lei
- No. 11. „Întruparea Fiului lui Dumnezeu. Prelucrare de Păr. d. Bistrița. Preț. 10 L.
- No. 12. „Adevărata Biserică Creștină”. Prelucrare de Părințele dela Bistrița. Preț. 12 Lei.
- No. 13. „Să iubim pe Domnul Nostru Isus Hristos.” Prelucrare de Părintele d. Bistrița. Prețul 12 Lei.
- No. 14. „Sudalma limba dracului”. Prelucrare de Părintelele de sub munți. Prețul 4 Lei.
- Nr. 15. „Să iubim pe Preasfânta Maria Maica lui Dumnezeu”. Prelucrare de Păr. dela Bistrița. Prețul 8 Lei.
- No. 16. „Să iubim pe Sfântul Iosif Logodnicul Preacuratei Fecioare Maria. Prelucr. de Părintele d. Bistrița. Prețul 8 Lei.

Calendar săptămânal.

13 — 19 Aprilie 1930.

13. Dumineca Floriilor. (Ev. Ioan 12, 1.)
14. Luni. P. Martin † 655.
15. Marți. Ap. Aristarh.
16. Mercuri. M. Agapia.
17. Joi. C. Acahie † 536.
18. Vinerea Patimilor.
19. Sâmbătă. Pafuntie.

